

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

SYLABUS W CYKLU KSZTAŁCENIA 2015-2018.

Jednostka Organizacyjna:		Zakład Teorii Sportu i Motoryczności Człowieka		Kierunek:		Fizjoterapia	
Rodzaj studiów i profil (I stopień/II stopień, ogólnie akademicki/praktyczny):			I st. praktyczny	Kod przedmiotu:		FISNkf03	
Nazwa przedmiotu:		<i>Teoria i metodyka nauczania ruchu</i>					
Tryb studiów	Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS	Typ przedmiotu	Język wykładowy
<i>stacjonarne</i>	I	I, II	<i>wykłady</i>	30	6	kierunkowy	Polski/Angielski
			<i>ćwiczenia</i>	60			
Nauczyciel(-e) odpowiedzialny(-i) za przedmiot: dr Mirosław Smaruj							
e-mail: mopis@awf.gda.pl							
Wymagania wstępne:							
Ze względu na wykorzystywaną wiedzę, umiejętności oraz kompetencje z anatomii człowieka, fizjologii oraz podstawowych form ruchowych z gimnastyki przedmiot Kształcenie ruchowe i metodyka nauczania ruchu realizowany powinien być jednocześnie z przedmiotami: Anatomia w semestrze I; Fizjologia człowieka oraz Gimnastyka w semestrze II.							
Cele przedmiotu:							
Zapoznanie studentów z teoretycznymi i praktycznymi podstawami postępowania dydaktyczno-wychowawczego ze wskazaniem potrzeb oraz możliwości i ograniczeń ich stosowania w fizjoterapii. Opanowanie podstawowych wiadomości, umiejętności oraz kompetencji dotyczących planowania, realizacji i oceny procesu kształcenia ruchowego i metodyki nauczania ruchu ze szczególnym uwzględnieniem przywracania i kształtowania umiejętności ruchowych w zmienionych przez chorobę warunkach morfologiczno-funkcjonalnych.							
Opis efektów kształcenia dla przedmiotu oraz ich powiązanie z efektami kształcenia dla kierunku:							
WIEDZA							
W1	Zapoznanie się z podstawową wiedzą dotyczącą motoryki człowieka – zdolności motoryczne.						K_W19

W2	Zapoznanie się z podstawową wiedzą dotyczącą procesu uczenia motorycznego – czynności motoryczne, umiejętności ruchowe, nawyki ruchowe, sterowanie ruchem. Zapoznanie się z metodami, formami, środkami nauczania ruchu.	K_W03/12
W3	Zapoznanie się z aspektami rozwojowymi człowieka.	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U1	Wyposażenie studentów w umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu motoryczności człowieka (zdolności motoryczne, proces uczenia motorycznego) w fizjoterapii.	K_U07
U2	Wyposażenie studentów w umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu kształtowania i pomiaru zdolności motorycznych w fizjoterapii.	K_U10
U3	Wyposażenie studentów w umiejętności z zakresu analizy biomechanicznej ruchu człowieka.	K_U08
U4	Wyposażenie studentów w umiejętności ruchowe w różnym ujęciu procesu uczenia się i nauczania.	K_U01
KOMPETENCJE		
K1	Kompetencja dotycząca samodzielnego przeprowadzania procesu kształcenia ruchowego.	K_K06
K2	Kompetencja dotycząca samodzielnego wykorzystywania oraz modyfikowania metod nauczania ruchu.	K_K10
<p>Kryteria i metody oceny osiągniętych efektów kształcenia: Wiedza, umiejętności i kompetencje nabywane w trakcie ćwiczeń oceniane będą w trakcie 3 sprawdzianów w każdym z semestrów oraz kolokwium z zakresu całego materiału ćwiczeń z danego semestru. Student zobowiązany jest do uczestnictwa w każdych zajęciach. Nieobecności mogą być odrabiane w trakcie tego samego tygodnia zajęć lub też w godzinach konsultacji prowadzącego przedmiot Wiedza, umiejętności i kompetencje w trakcie wykładów oceniane będą w formie sprawdzianu.</p>		
<p>Metody i formy realizacji przedmiotu: Przedmiot realizowany jest w trakcie ćwiczeń oraz wykładów. Ćwiczenia realizowane są w I semestrze w formie laboratoryjnej, w II semestrze w formie laboratoryjnej oraz w formie ćwiczeń praktycznych. Wykłady realizowane są w I i II semestrze w formie seminaryjnej.</p>		
<p>Treści kształcenia:</p>		

Wykłady:

- Ruch przejawem życia człowieka. Geneza nauk o ruchu: kinezylogia, kinantropometria, biomechanika, fizjologia. Strony motoryczności. Obszar badań. Model zależności między podłożem i przejawami ruchu oraz między właściwościami rzeczywistymi a konstruktami teoretyczno-empirycznymi jako podstawa klasyfikacji motoryczności człowieka.
- Zdolności motoryczne. Model zdolności motorycznych.
- Zdolności kondycyjne (wytrzymałość i siła) - znaczenie zdrowotne fitness.
- Zdolności koordynacyjne orientacja przestrzenna, różnicowanie, szybka reakcja, rytmizacja Zdolności koordynacyjne - równowaga ciała Zdolności kompleksowe i gibkość.
- Siłowe zdolności motoryczne – pojęcie, rodzaje siły mięśniowej, uwarunkowania i możliwości jej kształtowania w rozwoju ontogenetycznym. Pomiar i ocena możliwości siłowych.
- Szybkość – pojęcie, elementy składowe, uwarunkowania, metodyka rozwoju. Pomiar i ocena zdolności szybkościowych.
- Wytrzymałość – pojęcie, odmiany, uwarunkowania i metody kształtowania. Pomiar i ocena możliwości wytrzymałościowych.
- Gibkość – pojęcie, rodzaje, uwarunkowania, sposoby kształtowania gibkości wynikające z potrzeb życiowych (niepełnosprawność, sport, rekreacja, działania zawodowe).
- Koordynacyjne zdolności motoryczne (równowaga, szybkość reakcji prostej i złożonej, częstotliwość ruchów, rytmizacja, sensoryczne różnicowanie ruchów, orientacja czasowo-przestrzenna) – podstawowe pojęcia, poziomy koordynacji, elementy składowe, uwarunkowania, pomiar i ocena.
- Kształtowanie wybranych czynności manualnych.
- Kształtowanie równowagi ciała.
- Motoryczność człowieka, umiejętności ruchowe i sprawność fizyczna osób zdrowych i niepełnosprawnych. Rodzaje sprawności fizycznej (ogólna, specjalna).
- Diagnozowanie i prognozowanie sprawności fizycznej. Naukowe metody diagnostyczne. Sprawdziany i testy (rzetelność, trafność, różnicowanie, obiektywność, prognozowanie).
- Programowanie wielkości obciążeń wysiłkowych (objętość, intensywność, rodzaj ćwiczeń i metody kontroli).
- Uczenie i nauczanie czynności ruchowych.
- Etapy opanowywania czynności ruchowych.
- Podstawowe zasady, metody i środki nauczania czynności ruchowych.
- Ułatwianie i utrudnianie ćwiczeń. Uczenie jako eliminowanie błędów.
- Metody i formy kontroli poziomu opanowywani umiejętności ruchowych.

- Ogólne zasady lokomocji z wykorzystaniem różnych urządzeń w życiu niepełnosprawnych (wózki inwalidzkie, narty, protezy, sygnalizatory dźwiękowe i świetlne).
- Postawa ciała i lokomocja w ujęciu rozwojowym.
- Planowanie procesu nauczania czynności ruchowych osób niepełnosprawnych.
- Kontrola i ocena w nauczaniu czynności ruchowych.

Ćwiczenia:

- Podstawy kształcenia ruchowego i metodyka nauczania ruchu jako synteza wiedzy oparta na różnych dyscyplinach naukowych. Zapoznanie z problematyką przedmiotu i podstawowym piśmiennictwem.
- Motoryczność człowieka jako obszar badań naukowych
- Ruch podstawą życia człowieka. Akty ruchowe w ujęciu rozwojowym, kinezyjologicznym i ergonomicznym
- Sprawność fizyczna, aktywność fizyczna, – podstawowe pojęcia
- Struktura motoryczności człowieka w aspekcie kondycyjnym i koordynacyjnym.
- Siła mięśniowa – podstawowe pojęcia, stan wiedzy. Biomechaniczne i fizjologiczne podstawy zwiększania siły mięśniowej. Źródła energii wykorzystywanej do pracy mięśni. Przewodzenie impulsów nerwowych. Metodyka kształtowania siły. Rodzaje kontroli możliwości siłowych człowieka.
- Szybkościowe zdolności motoryczne człowieka – podstawowe pojęcia, stan wiedzy. Struktura szybkości i jej rodzaje. Źródła zabezpieczenia energetycznego. Metody i warunki kształtowania szybkości. Rodzaje kontroli możliwości szybkościowych człowieka.
- Wytrzymałościowe możliwości człowieka - podstawowe pojęcia, stan wiedzy. Rodzaje wytrzymałości. Źródła zabezpieczenia energetycznego. Metody kształtowania wytrzymałości. Rodzaje kontroli możliwości wytrzymałościowych człowieka.
- Gibkościowe predyspozycje człowieka – podstawowe pojęcia, stan wiedzy. Gibkość czynna i bierna w procesie usprawniania człowieka. Metody kształtowania gibkości. Rodzaje kontroli gibkości człowieka.
- Koordynacyjne zdolności motoryczne - ich struktura i uwarunkowania, podstawowe pojęcia. Źródła energetyczne. Metody kształtowania koordynacyjnych zdolności motorycznych na różnych etapach rozwoju biologicznego.
- Równowaga ciała i jej szczególne znaczenie w życiu człowieka. Rodzaje równowagi ciała - ich związek z funkcjonowaniem różnych systemów i analizatorów. Możliwości kształtowania równowagi ciała. Rodzaje kontroli równowagi ciała.
- Rola i znaczenie wychowania fizycznego w procesie usprawniania ruchowego.

- Rodzaje sprawności fizycznej i możliwości jej kształtowania w ontogenezie.
- Trafność i rzetelność kontroli sprawności fizycznej. Testy sprawności fizycznej (ogólne, specjalne). Wykorzystanie nowoczesnych środków i technik kontroli w badaniach ciągłych, etapowych i operacyjnych. Prognozowanie rozwoju sprawności fizycznej.
- Struktura obciążeń wysiłkowych, możliwości kontroli. Planowanie oraz realizacja objętości i intensywności ćwiczeń w programach krótko i długo terminowych.
- Proces uczenia się i nauczania, poziomy złożoności uczenia się, modele uczenia się – różne koncepcje
- Funkcje działań ruchowych w procesie uczenia się
- Proces kształtowania nawyków ruchowych i ich rodzaje
- Etapy uczenia się i nauczania czynności ruchowych
- Metody kształtowania zdolności motorycznych
- Metody nauczania umiejętności ruchowych
- Formy prowadzenia zajęć ruchowych
- Środki najczęściej wykorzystywane w metodyce uczenia się i nauczania
- Zasady nauczania umiejętności ruchowych
- Metody i formy kontroli umiejętności ruchowych osób na różnym poziomie rozwoju ontogenetycznego
- Zapoznanie się z nowoczesnymi środkami technicznymi i możliwością ich wykorzystania przez ludzi niepełnosprawnych
- Różne pozycje wyjściowe do ćwiczeń fizycznych stosowane w aktywności ruchowej.

Forma zaliczenia:

- Zaliczenie ćwiczeń na ocenę – sprawdziany i kolokwia
- Egzamin z zakresu ćwiczeń i wykładów

Literatura:

Podstawowa:

1. Bator A., Kasprzyk T. [2000], Trening zdrowotny z elementami fizjoterapii. AWF Kraków.
2. Czabański B. [2000], Kształcenie psychomotoryczne. AWF, Wrocław.
3. Drabik J. (2006), Pedagogiczna kontrola pozytywnych mierników zdrowia fizycznego. Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku.
4. Drabik J.[1997], Testowanie sprawności fizycznej u dzieci, młodzieży i dorosłych. AWF Gdańsk.
5. Drozdowski Z.[1994], Filogenetyczny rozwój motoryczności człowieka. Kraków.
6. Karniewicz J., Kochanowicz K. (1991), Ćwiczenia zwinnościowo-akrobatyczne. AWF Gdańsk.
7. Mazurek L. [1980], Gimnastyka podstawowa (słownictwo-systematyka) wyd. III poszerzone. SiT Warszawa.Osiński W. [2003], Antropomotoryka. AWF Poznań.
8. Raczek J., Mynarski W., Ljach W. [1998], Teoretyczno-empiryczne podstawy kształtowania i diagnozowania koordynacyjnych zdolności motorycznych.
9. Raczek J., Mynarski W., Ljach W. [2003], Kształtowanie i diagnozowanie koordynacyjnych zdolności motorycznych. AWF Katowice.
10. Starosta W. [2003], Motoryczne zdolności koordynacyjne (znaczenie, struktura, uwarunkowania, kształtowanie). Instytut Sportu. Warszawa.
11. Szopa J., Mleczko E., Żak S. [2000], Podstawy antropomotoryki. PWN, Warszawa.

Uzupełniająca:

1. Trzeźniowski R. [1995], Gry i zabawy ruchowe. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. Warszawa

Bilans punktów ECTS (1 pkt ECTS – 25-30 godz. pracy studenta):

<i>Aktywność</i>	<i>Obciążenie studenta</i>
Udział w wykładach	45 godz.
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	60 godz.
Udział w ćwiczeniach	60 godz.
Konsultacje	2 godz.
	Całkowite obciążenie pracą studenta
	107 godz.
	Punkty ECTS za przedmiot
	ECTS 6